

Nr 72

Utlåtande i anledning av väckt motion om inrättande av en civil inskrivningsnämnd.

Andra lagutskottet har till behandling förehått en inom riksdagen väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr II: 101 av herr *Werbros* m. fl.

I motionen har hemställts, att riksdagen måtte besluta »att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om att utredning verkställas om inrättandet av en civil inskrivningsnämnd med uppgift att verkställa inskrivning och beredskapsregistrering av personal till totalförsvarsorganisationer som inte ingår i det militära försvaret samt att länsarbetsnämnderna skall utgöra inskrivnings- och personalregistreringsmyndighet för personal som uttagits eller inskrivits till totalförsvarets myndigheter, med undantag för dem som hänföres till det militära försvarets bestämmelser».

Utskottet har i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttrande över motionen från *arbetsmarknadsstyrelsen* och *civilförsvarsstyrelsen*.

Motionen

I motionen erinras om att särskilda inskrivningsnämnder inrättats för inskrivning av värnpliktig personal men att någon motsvarighet till dessa nämnder inte finns, såvitt avser uttagning av personal för civilförsvaret eller totalförsvaret i övrigt. Vidare anföres följande.

För närvarande sker endast ett mycket enkelt inskrivningsförfarande för dem som skall inskrivas i civilförsvaret. Genom att ingen samordning sker för uttagning till andra beredskapsuppgifter, kan onödig konkurrens uppstå, och något avgörande om vederbörande uttagits till rätt uppgift har inte förekommit. En samordning av all uttagning till beredskapsuppgifter utanför det militära försvaret torde vara påkallad.

En lämplig form för denna uttagning och inskrivning torde vara att inrätta en civil inskrivningsnämnd i likhet med den militära. I detta sammanhang kan framhållas, att den beredskapsregistrering som nu sker vid länsarbetsnämnderna lämpligen skulle omändras till att bli inskrivnings- och personalregistreringsmyndighet för alla icke militära beredskapsorganisationer och civilförsvaret inom länen. Därigenom skulle den erforderliga samordningen ske och en kostsam registreringsorganisation vid ett flertal organisationer, däribland länsstyrelsen, inte längre vara nödvändig.

Som en sammanfattning av vad som ovan framhållits skulle en civil inskrivningsnämnd inrättas med uppgift att uttaga, inskriva eller beredskaps-

registrera personal för totalförsvaret som inte hänföres till bestämmelserna i värnpliktslagen eller andra militära bestämmelser. Att lagbestämmelser m. m. ändras så att länsarbetsnämnden övertager ansvaret för uttagning, inskrivning och beredskapsregistrering av personal som här är fråga. Att de myndigheter, som har behov av personal för sin beredskapsorganisation eller civilförsvaret, har att till länsarbetsnämnden årligen lämna uppgift därom. Att länsarbetsnämnden efter begäran från länsstyrelsen eller organisation gives rätten att inkalla personal till tjänstgöring eller utbildning.

Gällande bestämmelser m. m.

I remissyttrandena, vilka återgives eller refereras i följande avsnitt av detta utlåtande, lämnas i väsentliga delar redogörelse för gällande bestämmelser inom förevarande område. På grund därav skall här lämnas endast en kortfattad översikt över *samordningen inom totalförsvaret* samt en redogörelse för *militär inskrivningsnämnd, inskrivning i civilförsvaret* och för de särskilda *personalprövningsnämnderna*.

Samordningen inom totalförsvaret

Samordningen inom totalförsvaret vad gäller personalresursernas utnyttjande åvilar i högsta instans *Kungl. Maj:t*. För underlydande myndigheter är ansvaret för samordningen reglerat i ett flertal författningar.

Enligt *Kungl. Maj:ts* instruktion för överbefälhavaren (SFS 1961:467) åligger det denne att samarbeta med myndigheter utanför krigsmakten, vilkas verksamhet berör krigsmakten, samt främja samverkan mellan krigsmakten och övriga myndigheter och institutioner inom totalförsvaret (12 § 1 mom.). Arbetsmarknadsstyrelsen — som är chefsmyndighet för länsarbetsnämnderna — skall planlägga utnyttjandet av landets arbetskraft vid krig (3 § *Kungl. Maj:ts* instruktion för arbetsmarknadsstyrelsen och länsarbetsnämnderna, SFS 1965:667).

År 1963 beslöt statsmakterna (prop. 1, bil. 6, s. 15, statsutskottets utlåtande nr 4) att *planläggningen* för de personella resursernas utnyttjande skall ledas av *överbefälhavaren* och *arbetsmarknadsstyrelsen* i samråd. Samordningen mellan krigsmakten och totalförsvaret i övrigt vad gäller de personella resursernas utnyttjande och planläggningen härför har närmare reglerats bland annat i ett antal anvisningar, instruktioner och skrivelser. Härutöver har åtgärder för samordning på den civila sidan i flertalet fall vidtagits genom arbetsmarknadsstyrelsens försorg. Dessutom har direkta överenskommelser träffats mellan krigsmaktens myndigheter och för försvarsplanläggning ansvariga civila myndigheter samt mellan de senare inbördes.

En långsiktig *planering* till grund för arbetskraftsresursernas disposition sker enligt 1963 års beslut. Denna skall grundas på uppföljning av behov och tillgång på arbetskraft för aktuella verksamhetsområden.

Den för prognosperioden tillgängliga arbetskraften beräknas. Härvid används regelmässigt sådant statistiskt underlag som framtagits genom arbetsmarknadsstyrelsens och statistiska centralbyråns arbetskraftsundersökningar och särskilda branschundersökningar. Prognosen görs i den mån det är möjligt med länsvis fördelning. Härefter beräknas de avgångar, som kan förutses inom näringsgrenar eller branscher, till krigsmakten, civilt försvaret samt till annan beredskapsuppgift vid sidan av näringsgrenar (branscher). Återstoden utvisar den i krig sannolika personaltillgången inom respektive näringsgren (bransch). Jämförelse mellan behov och sannolik tillgång ger en överslagsmässig bild av situationen och underlag för fortsatt planläggningsarbete.

I krig eller vid beredskapstillstånd avses förmedling av arbetskraft ske, då akut brist uppstår. Denna förmedling förbereds vid länsarbetsnämnden dels genom att behov av tillskott på arbetskraft för skilda verksamhetsgrenar utreds, bl. a. genom studium av personalplaner, dels genom att nämnden klarlägger var tillgångar finns för förmedling till de verksamhetsställen, där brister beräknas uppstå. Planeringsarbetet sker i samband med att länsarbetsnämnden upprättar arbetskraftsbalans för verksamheten i krig.

Registrering av personal (arbetskraft) inom totalförsvarets civila delar sker vid myndighet, organisation eller företag som avser ta personal i anspråk för verksamhet i krig, i vissa fall även vid länsarbetsnämnd i form av beredskapsregistrering.

Företagens etc. egen registrering syftar till att för uppdragsgivaren registrera sådana persondata som är av betydelse för erforderlig kontakt med den anställde (ianspråktagne). Denna registrering sker enligt uppdragsgivarens bestämmande och är — i de fall personalen är anställd i fred — identisk med för fredsbruk använd personalregistrering.

Beredskapsregistrering sker enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 30 augusti 1941 (nr 720, ändrad 1944: 649). Enligt denna kungörelse åligger det länsarbetsnämnd att föra register över inom länet bosatta och till nämnden anmälda personer, som är avsedda att tas i anspråk för civil beredskapsuppgift. Vidare är myndighet, organisation eller företag, som handhar planläggning av beredskapsuppgifter, skyldig att på anmodan av arbetsmarknadsstyrelsen fortlöpande lämna uppgifter till länsarbetsnämnderna rörande den personal, som disponeras. Ändamålet med beredskapsregistrering är att möjliggöra en kontroll över det planlagda ianspråktagandet för olika beredskapsuppgifter i krig. Genom registreringen förhindras att en och samma person påräknas för två eller flera med varandra oförenliga beredskapsuppgifter.

Enligt rådande principer beredskapsregistreras följande kategorier av personal, nämligen dels personal, som ingår (inskrivits) i organisationer med beredskapsuppgift eller som uttagits för uppgift som ej finns i funktion i fred, t. ex. civilt försvar och frivilligorganisationer, dels reservarbetskraft,

dvs. personal som avses tillföras en i fred befintlig verksamhet som komplettering till den fredsanställda arbetsstyrkan, dels och personal, som är anställd vid vissa företag med uppgift i krig och som avses tas i anspråk. I fråga om sistnämnda personal gäller dock att beredskapsregistrering i regel ej sker då huvuddelen av den fredsanställda personalen erfordras för verksamhet i krig eftersom personalen skyddas mot annan beredskapsuppgift med stöd av förteckning över för verksamhet i krig planlagda företag (K-företag). Undantagna från registrering är värnpliktiga och personer, som är att hänföra till fast anställda vid krigsmakten. Värnpliktiga som inskrivits i civilt försvaret registreras dock av praktiska skäl.

Uppskov med tjänstgöring under beredskapstillstånd och krig medges vissa värnpliktiga, vilka inom totalförsvaret måste avses för särskilt kvalificerade civila uppgifter. Även i andra fall kan uppskov medges för att det oundgängligen erforderliga behovet av personal för totalförsvaret (utom krigsmakten) skall kunna tillgodoses.

Sedan arbetsmarknadsstyrelsen meddelat riktlinjer för *fördelning av arbetskraftsresurserna* är det länsarbetsnämndens uppgift att fördela dessa och att vidta sådana förberedelser att arbetskraftsförsörjningen vid krigsviktiga arbetsplatser fungerar.

Viss fördelning sker redan i fred genom den s. k. *47-åringfördelningen*. I övrigt avses fördelning ske genom normal arbetsförmedling då behoven blir akuta.

47-åringfördelning används i de fall det är nödvändigt att arbetsgivaren får kontakt med ifrågavarande personal redan i fred.

Det samordnande ansvaret för medicinalpersonalens utnyttjande åligger medicinalstyrelsen. Fördelning av personal sker enligt krigssjukvårdskungörelsen i samråd med försvarets sjukvårdsstyrelse.

Militär inskrivningsnämnd

För inskrivning och territoriell redovisning av värnpliktiga är riket indelat i 21 inskrivningsområden. Chef för inskrivningsområde är en av Konungen förordnad regementsofficer på aktiv stat — inskrivningschef. Denne biträdes av en inskrivningsexpedition.

För inskrivning av värnpliktiga organiseras årligen en inskrivningsnämnd inom varje inskrivningsområde, i vissa fall dessutom extra nämnder. Under de senaste åren har det totala antalet nämnder varit 24.

Inskrivningsnämnd består av ordförande och lägst två, icke militära ledamöter. Inskrivningschefen är nämndens ordförande. Såsom ordförande i extra nämnd förordnar Konungen annan regementsofficer. De civila ledamöterna utses av vederbörligt landsting eller — för stad som icke deltar i landsting — av stadsfullmäktige.

Till inskrivningsnämnds förfogande ställs en eller två läkare, beordrade

i kommandoväg, två eller tre psykologer samt provledare (officer, i vissa fall underofficer) genom försorg av chefen för militärpsykologiska institutet eller beordrade i kommandoväg efter framställning av chefen för militärpsykologiska institutet, expeditionspersonal samt därjämte viss biträdespersonal. Nämnd jämte personal till nämndens förfogande dimensioneras för daglig undersökning och fördelning av 50—70 inskrivningsskyldiga. Beroende på dagskapaciteten brukar nämnderna kallas »liten» respektive »stor» nämnd. Vid stor nämnd tjänstgör två läkare och tre psykologer.

Prövningen av de inskrivningsskyldiga sker vid besiktningssammanträde. Vid sådant sammanträde äger läkarbesiktning samt psykologiska undersökningar och prov rum.

Inskrivning i civilförsvaret

Om riket befinner sig i krig eller krigsfara, äger Konungen förordna, att civilförsvaret inom riket eller del därav skall inta förstärkt beredskap (civilförsvarsberedskap). Personal, som är avsedd att under sådan beredskap tjänstgöra i det allmänna civilförsvaret eller verkskyddet, må på förhand uttas härför genom inskrivning. Inskrivning sker såvitt möjligt på frivillig grund, i den mån inte viss personal bör uttas med anledning av kommunal anställning eller av annan särskild orsak. Inskrivna civilförsvarspliktiga är skyldiga underkasta sig viss fredsutbildning och deltaga i civilförsvarsövning.

Under tid då civilförsvarsberedskap icke råder, skall i det allmänna civilförsvaret inskrivas det antal civilförsvarspliktiga, som erfordras med hänsyn till behovet av utbildad personal i det lokala och regionala civilförsvarets krigsorganisation. Den som inskrivits skall efter utbildning krigsplaceras i befattning vid vederbörlig civilförsvarsenhet. Förutom nu nämnd personal skall ytterligare inskrivas och krigsplaceras den personal, som av beredskapsskäl bör vara uttagen redan i fredstid men som icke behöver genomgå särskild civilförsvarsutbildning.

Då civilförsvarsberedskap råder, skall ytterligare inskrivas och krigsplaceras det antal civilförsvarspliktiga, som erfordras, för att det allmänna civilförsvaret skall kunna fullgöra sina uppgifter.

Inskrivning av personal verkställs i regel av länsstyrelsen. Denna skall årligen före den 1 juni lämna uppgift till länsarbetsnämnden om det antal personer med fördelning på kön samt ålders- och yrkesgrupper, som beräknas komma att tas i anspråk nästföljande år för inskrivning i allmänna civilförsvaret. Sedan länsarbetsnämnden yttrat sig häröver, upprättar länsstyrelsen förteckning över dem, som bör komma i fråga till inskrivning. Därvid skall länsstyrelsen samråda med civilförsvarschefer, kommunala myndigheter och andra, som genom sin personkännedom kan ge upplysningar till ledning för bästa möjliga personurval. Förteckningen skall sändas in till länsarbetsnämnden. Motsätter sig nämnden inskrivning, kan länsstyrelsen

hänskjuta frågan till en särskild *personalprövningsnämnd* i länet. Länsarbetsnämnden kan också påkalla, att inskrivning skall upphävas. I sådant fall har civilförsvarsmyndigheten att besluta härom eller att underställa personalprövningsnämnden frågan.

Civilförsvarspliktig åligger att, då fråga kommit upp om hans inskrivning i civilförsvaret, efter kallelse personligen inställa sig på utsatt tid och plats i det civilförsvarsområde, där han vistas.

Av intresse i förevarande sammanhang är vidare den allmänna skyldighet som stadgats för civilförsvarspliktig att på anmaning av civilförsvarsmyndighet lämna erforderliga upplysningar om personliga förhållanden av betydelse för hans tjänstgöring i civilförsvaret. Genom skyldigheten i fråga har den myndighet, som skall pröva inskrivningen, tillförsäkrats möjlighet att i förväg inhämta erforderliga uppgifter om vederbörandes hälsotillstånd, arbetsförhållanden m. fl. förhållanden, som kan inverka på beslutet, liksom att även i övrigt erhålla upplysningar som kan beröra hans tjänstgöring.

Uppenbarligen kan även från de civilförsvarspliktigas sida finnas önskemål om att till inskrivningsmyndigheten meddela förhållanden, som har betydelse för inskrivningen och därför bör komma till myndighetens kännedom innan inskrivningen sker. Därför har föreskrivits att den som uttagits till inskrivning skall beredas tillfälle att före inskrivningen framföra erinran mot uttagningen. Dylik erinran kan vara grundad på olika skäl. I civilförsvarskungörelsen stadgas uttryckligen, att den som styrker att han ansökt om att bli antagen till hemvärnsman eller eljest till krigsfrivillig, inte bör skrivas in i civilförsvaret utan synnerliga skäl, om det finns anledning att anta att ansökningen kommer att bifallas. Bestämmelsen har tillkommit, förutom för att tillgodose skäligen anspråk på frihet för den enskilde att själv avgöra sin beredskapstillhörighet, för att också övriga beredskapsorganisationers intressen i fråga om personalrekrytering skall bli tillgodosedd. För att trygga den erforderliga samordningen har i civilförsvarskungörelsen intagits en föreskrift om att inskrivning av personal i civilförsvaret får ske endast efter länsarbetsnämndens tillstyrkan eller personalprövningsnämndens medgivande i varje särskilt fall.

Länsstyrelsen skall enligt 42 § civilförsvarskungörelsen föra *register* över *inskriven personal*. Registret skall innehålla uppgift om de inskrivas tjänstgöring i civilförsvaret samt de uppgifter i övrigt, som äger samband med tjänstgöringsskyldigheten.

Föreskrifter beträffande personalprövningsnämnder

Personalprövningsnämnder har inrättats för att dels pröva enskild medborgares erinran mot inskrivning i civilförsvaret, dels slita vissa tvister mellan totalförsvarets olika delar beträffande företrädesrätt vid ianspråktagande av enskild person (SFS 1944: 648, 1953: 22).

I varje län samt i Stockholms stad skall finnas en personalprövnings-

nämnd. Den skall avgöra sådana frågor rörande inskrivning i civilförsvaret eller upphävande av sådan inskrivning, som enligt civilförsvarskungörelsen underställs nämndens prövning och beslut. Nämnden har vidare att behandla till denna hänskjutna frågor rörande civilförsvarspliktigs skyldighet att tjänstgöra vid krigsmakten. Personalprövningsnämnden äger vidare på framställning av civilförsvarsmyndighet eller länsarbetsnämnd förordna, att viss person, som är bosatt eller stadigvarande vistas inom länet, med hänsyn till särskild lämplighet eller utbildning för viss kvalificerad uppgift inom civilförsvaret eller för visst arbete av väsentlig betydelse för det allmänna, icke må vara krigsfrivillig eller hemvärnsman eller inom frivillig försvarsorganisation tilläggas särskild beredskapsuppgift; dock att sådant förordnande icke må meddelas beträffande någon, som är krigsplacerad i befattning, som enligt gällande mobiliseringstabeller och konstitueringsföreskrifter skall besättas med personal av officers tjänstegrad eller tjänsteställning.

Personalprövningsnämnd står under ordförandeskap av landshövdingen (i Stockholms stad överståthållaren) i vederbörligt län med landssekreteraren (underståthållaren) som ersättare. Såsom ledamöter ingår civilförsvarsdirektören, länsarbetsnämndens ordförande med dess vice ordförande såsom ersättare, vägdirektören samt en av militärbefälhavaren utsedd officer. Är landshövdingen tillika länsarbetsnämndens ordförande, ingår nämndens vice ordförande såsom ledamot, och ersättare för denne utses ur länsarbetsnämnden av arbetsmarknadsstyrelsen. För ledamöterna i övrigt utses ersättare enligt i kungörelsen givna bestämmelser.

Sammansättningen av ledamöterna i personalprövningsnämnden i Stockholms stad avviker något, dock icke principiellt, från vad ovan sagts.

Remissyttrandena

Arbetsmarknadsstyrelsens yttrande har — sedan däri företagits smärre redaktionella jämkningar — följande lydelse.

Samordning av personalanläggning

1. Enligt statsmakternas beslut 1963 skall uppgiften för totalförsvarets personaltjänst vara att säkerställa att landets personella tillgångar i krig eller krigsfara används på det för totalförsvaret lämpligaste sättet och att erforderliga åtgärder härför vidtas i fred. Uppgiften skall omfatta bl. a. följande moment:

- a) inventering och kontinuerlig uppföljning av personalbehov och personaltillgång,
- b) långsiktig planering under hänsynstagande till den personella utvecklingen inom samhället,
- c) fortlöpande samordning och normering av handläggningen av personalfrågor inom totalförsvaret samt

d) sådana registreringstekniska och administrativa åtgärder som erfordras för att säkerställa en snabb organisering av totalförsvaret vid krigsutbrott med kort förvarning.

Vad gäller personaltjänstens ledning har arbetsmarknadsstyrelsen ålagt det ledande och samordnande ansvaret inom totalförsvarets civila delar.

Ansvaret i regional instans har vad gäller den civila sektorn icke reglerats av statsmakterna. Det är dock naturligt att detta tillkommer länsarbetsnämnderna. Arbetsmarknadsstyrelsen har därför i överensstämmelse härmed meddelat länsarbetsnämnderna uppgifter om ansvar för samordning av personalplanläggning inom länet. Detta framgår dels av arbetsmarknadsstyrelsen på grundval av ovan angivna beslut utarbetade grunder för arbetsmarknadens funktion vid beredskaps- och krigsförhållanden samt för arbetsmarknadsverkets förberedelser härför, dels av arbetsmarknadsstyrelsens anvisningar om länsarbetsnämndernas planläggning för verksamhet under beredskaps- och krigsförhållanden.

2. En av arbetsmarknadsverkets huvuduppgifter på beredskapsplanläggningens område är att utarbeta regler för och fördela arbetskraftsresurserna mellan olika totalförsvarsuppgifter.

Vad gäller fördelningen mellan militära och civila intressen ger värnpliktslagen krigsmakten företräde att ta i anspråk värnpliktig personal. Möjligheter finns emellertid att genom uppskovsinstitutet (SFS 1959: 146) friställa sådana värnpliktiga från inkallelse till krigstjänstgöring, som är oundgängligen erforderliga för krigsviktiga, civila uppgifter. Arbetsmarknadsstyrelsen är tillsyningsmyndighet för detta system. I länsnivå har länsarbetsnämnderna enligt av arbetsmarknadsstyrelsen utfärdade anvisningar skyldighet att i samordnande syfte avge yttrande i uppskovsfrågor. Viss uppskovshandläggning åligger dock länsstyrelserna. Frågan om överflyttning av dessa uppgifter till länsarbetsnämnderna påtalades av 1954 års utredning rörande totalförsvarets personalbehov (SOU 1962: 3). Något beslut fattades dock icke av statsmakterna som ålade arbetsmarknadsstyrelsen fortsatt utredning av frågan. En överflyttning av ifrågavarande uppgifter från länsstyrelse till länsarbetsnämnden avses ske men kan icke genomföras för närvarande då nämnderna saknar resurser för att överta uppgifterna.

3. För fördelning av ej värnpliktig personal inom den civila sektorn gäller att manlig personal, som frikallats från värnpliktens fullgörande eller utträtt ur värnpliktsåldern, fördelas för totalförsvarsuppgifter genom länsarbetsnämndernas försorg. Av arbetsmarknadsstyrelsen utfärdade anvisningar härför framgår bl. a. att fördelningen av arbetskraft för beredskapsuppgifter inom hela den civila sektorn — således även vad avser civilförsvaret — sker genom länsarbetsnämndernas försorg, att erforderlig samordning åligger länsarbetsnämnderna, att uttagning till civilförsvarsuppgift sker bland av länsarbetsnämnden anvisad arbetskraft genom länsstyrelsens försorg, att länsarbetsnämnden har överblicken över till förfogande stående resurser som under året fördelas.

För kvinnor har motsvarande fördelning icke ansetts erforderlig.

4. I de fall myndigheter, organisationer och företag i länet icke åtnöjes med länsarbetsnämndens fördelning finns möjlighet att hänskjuta ärendet till personalprövningsnämnd (SFS 1944: 648).

5. Ett betydande ansvar för samordning har vidare ålagts länsarbetsnämnderna genom den planläggning till grund för arbetskraftens fördelning, som enligt arbetsmarknadsstyrelsens anvisningar ålagts nämnderna.

6. Arbetsmarknadsstyrelsen är emellertid medveten om att den samord-

ning, som enligt ovan åligger länsarbetsnämnden, icke i alla avseenden fungerar tillfredsställande. Orsakerna härtill är närmast att finna i bristande personella resurser vid länsarbetsnämnderna. Arbetsmarknadsstyrelsen har i sina förslag till anslagsäskanden för budgetåret 1963/64 och senare föreslagit Kungl. Maj:t ökade resurser för ändamålet, dock hittills utan resultat.

7. Det är vidare sannolikt att 1964 års inskrivnings- och personalredovisningsutredning, som enligt direktiven har att beakta samordning inom totalförsvaret, kommer att framlägga förslag i ifrågavarande avseenden.

8. Det bästa sättet att för närvarande förbättra samordningen vad gäller personalplanläggningen i regional nivå synes vara att ge länsarbetsnämnderna av arbetsmarknadsstyrelsen föreslagna personalförstärkningar.

Inskrivningsnämnder

För uppgifter inom krigsmakten och civilförsvaret sker inskrivning, uttagning samt tjänstgöring såväl i fred som i krig med stöd av lag. För andra uppgifter inom totalförsvaret — utom vad gäller medicinalpersonal — ianspråkta personer för beredskapsuppgifter efter frivilligt åtagande.

Behovet av särskild nämnd för uttagning föreligger endast i det fall en uttagning sker tvångsvis.

Vad gäller civilförsvorstjänst kan därför skäl finnas att inrätta särskild inskrivningsnämnd i likhet med vad som finns för uttagning och tjänstgöring inom krigsmakten.

Med hänsyn till uttagningens karaktär av frivillig överenskommelse för civila beredskapsuppgifter i övrigt saknas anledning att inrätta särskild inskrivningsnämnd.

Beredskapsregistrering m. m.

Vad gäller beredskapsregistreringen vill styrelsen framhålla följande.

1. Ändamålet med beredskapsregistreringen är att förhindra att ej värnpliktiga personer får två eller flera med varandra ej föreningsbara beredskapsuppgifter (SFS 1940: 720).

2. En beredskapsregistrering av all personal med beredskapsuppgifter inom den civila sektorn, sålunda även den krigsviktiga industrins och jordbrukets personal, är tekniskt möjlig att genomföra men skulle nödvändiggöra en avsevärd utökning av länsarbetsnämndernas personalstyrka. Ett mycket arbetskrävande moment är aktualiseringsarbetet som med hänsyn till rörligheten inom industrins arbetskraft, skulle bli mycket omfattande.

Ifrågavarande personal skyddas mot dubbel beredskapsuppgift kollektivt genom länsarbetsnämndens försorg nämligen i egenskap av anställda vid s. k. K-företag.

Frågan utreddes av 1954 års utredning rörande totalförsvarets personalbehov (SOU 1962: 3 s. 158, 159) som dock konstaterade att de praktiska möjligheterna att hålla en så omfattande registrering aktuell och de ekonomiska möjligheterna härtill vore små varför en begränsning av registreringen borde eftersträvas. Statsmakterna har beslutat i överensstämmelse härmed. De ändrade former för beredskapsregistrering som övervägs i samråd med Centrala folkbokförings- och uppborädsnämnden bygger på samma grund.

3. Det torde icke vara möjligt att — utan en genomgripande förändring av organisation och ansvar för försvarsförberedelserna, till länsarbetsnämnden samla all erforderlig personalredovisning inom den civila sektorn på

ett sådant sätt att den kunde utgå vid de myndigheter som för närvarande har det direkta ansvaret för verksamheten i fråga.

4. En ny utredning om beredskapsregistreringens omfattning och inriktning synes således icke vara påkallad med hänsyn till

att beslut i ärendet fattas så sent som 1963 efter förslag från 1954 års utredning,

att ytterligare underlag från utredningen bearbetas inom ansvariga myndigheter,

att utredning om beredskapsregistreringens framtida utformning pågår vid arbetsmarknadsstyrelsen,

att frågan om samordning m. m. torde komma att beröras av 1964 års inskrivnings- och personalredovisningsutredning.

Sammanfattning

Som sammanfattning vill arbetsmarknadsstyrelsen framhålla

att samordning av uttagning för civila beredskapsuppgifter redan åvilar länsarbetsnämnderna,

att länsarbetsnämndernas kapacitet för uppgiften icke är tillfyllest varför av arbetsmarknadsstyrelsen föreslagen förstärkning av deras personalresurser är bästa sättet att förbättra samordningen,

att särskild inskrivningsnämnd synes motiverad vad gäller uttagning till civilförsvarsuppgifter men icke till sådana beredskapsuppgifter som baseras på frivilligt åtagande,

att ytterligare utredning av beredskapsregistreringens omfattning samt om centralisering av registreringsåtgärder till länsarbetsnämnd icke för närvarande är påkallad.

Civilförsvarsstyrelsen anför till en början följande.

Den personal, som är avsedd att under civilförsvarsberedskap tjänstgöra i civilförsvaret uttas därtill nästan enbart genom inskrivning. Denna inskrivning sker för närvarande i regel vid personlig inställelse inför en av länsstyrelsen utsedd tjänsteman. Den tid som denne tjänsteman kan ägna åt var och en av de personligen kallade är beroende på den kapacitet, som finns på en länsstyrelse för detta ändamål, i genomsnitt endast 5—6 minuter. För att underlätta inskrivningen lämnar den inskrivningsskyldige en persondeklaration. I vissa fall sker inskrivningen enbart med ledning av persondeklarationen och eventuellt andra skriftliga uppgifter som vederbörande företer.

Civilförsvarsstyrelsen bedömer det vara av synnerligen stor vikt att den person som skall inskrivas tas ut till rätt befattning — kanske främst med hänsyn till förvärvade civila yrkeskunskaper — det kan var till befäl eller till någon av de många differentierade manskapsbefattningarna. Endast i fall av att vederbörande placeras i rätt befattning går det att hålla de korta utbildningstider som civilförsvaret nu har. Länsstyrelsernas resurser för inskrivning är emellertid som nämnts begränsade och räcker i dagens läge inte till för den mera omsorgsfulla prövning vid inskrivningen som vore önskvärd för att med största möjliga sannolikhet få rätt man på rätt plats.

Frågan om ett nytt testsystem utreds av civilförsvarsstyrelsen. När denna utredning är färdig kan behovet av personal närmare preciseras.

I enlighet med statsmakternas beslut har arbetsmarknadsstyrelsen ålagt det ledande och samordnande ansvaret för personalplanläggningen inom totalförsvarets civila delar. Ansvaret i regional instans har i detta hänse-

ende inte reglerats av statsmakterna men det tillkommer av naturliga skäl länsarbetsnämnderna. Dessa har överblicken över till förfogande stående resurser som under året fördelas och fördelar arbetskraften för beredskapsuppgifter inom hela den civila sektorn — således även vad avser civilförsvaret.

De uppgifter, som åvilar länsarbetsnämnden, är sålunda i stort sett desamma som motionärerna önskar att en nyrättad inskrivningsnämnd skall ha.

De hittillsvarande erfarenheterna från det nu gällande systemet bedöms vara i huvudsak goda. Det syns därför inte finnas anledning att göra någon ny utredning i frågan. En viss eftersläpning av ärendenas behandling och brister i prövningen av viss personal har dock konstaterats. Arbetsmarknadsstyrelsen har i sina anslagsäskanden för budgetåret 1963/64 och senare föreslagit ökade resurser för dessa ändamål; dock utan resultat. Civilförsvarsstyrelsen vill därför framhålla att det är nödvändigt att länsarbetsnämnderna förses med den personal som krävs för att de skall kunna fylla de uppgifter som nu är lagda på dem.

Civilförsvarsstyrelsen anför vidare bl. a. att många skäl talar för att det bör vara någon form av läkarundersökning i anslutning till inskrivning i civilförsvaret samt att sådan undersökning även torde vara av stort värde för att bedöma vederbörandes placering inom övriga delar av den civila sektorn av totalförsvaret.

Vidare yttrar *civilförsvarsstyrelsen*.

Frågan om ett för den civila sektorn gemensamt register måste ses mot bakgrunden av att de olika beredskapsorganisationerna har behov av helt olika uppgifter för sin registrering. Ett dylikt register skulle därför — även med automatiskt datasystem — bli ganska svårbehandlat.

För att få en planering av civilförsvarets uppbyggnad, varvid hänsyn har tagits till behovet av materielanskaffning, fördelning av kostnaderna här för, materielens åldrande, prisutveckling, beredskapssynpunkter i form av att vissa områden skall byggas upp snabbare, rekrytering, utbildning samt personalredovisning, har civilförsvaret tillgripit automatisk databehandling. Genom denna databehandling dirigeras materielbeställningar, leveranser till förråd, rekrytering, utbildning och krigsplacering av personal så att civilförsvarets enheter får såväl materiel som personal till tider och ställen i enlighet med uppgjord uppbyggnadsplan. Det personalredovisningssystem som nu prövas i Södermanlands län kommer att omfatta beräkning av vakanser, beställningar till länsarbetsnämnd av personal, kallelse till utbildning, framställning av samtliga redovisningshandlingar, krigsplaceringsorder, mobiliseringsrullor etc.

Att bryta ut personalregistreringen ur detta integrerande system för att låta registreringen ingå i den form av beredskapsregistrering som motionärerna föreslagit skulle innebära väsentligt ökade svårigheter att bilda de enheter som vid krig har att snabbt träda i aktion.

Sammanfattningsvis anför *civilförsvarsstyrelsen* följande.

Inskrivningsnämnder är motiverade närmast för personal som tas i anspråk av totalförsvaret med stöd av tjänsteplikt. Länsarbetsnämnderna samordnar och fördelar i dag personal till totalförsvarets civila organisationer och myndigheter. Övervägande delen av personalen i totalförsvarets

civila del beredskapsregistreras hos länsarbetsnämnderna. Personalredovisningen inom civilförsvaret kan ej brytas ut från ett integrerat automatiskt datasystem gällande civilförsvarets fortsatta verksamhet. Länsarbetsnämnderna kan svårligen bevaka samtliga till civilförsvaret ställda krav på snabb mobilisering. Beredskapsregistreringens framtida utformning utreds f. n. av arbetsmarknadsstyrelsen i enlighet med statsmakternas tidigare nämnda beslut. 1964 års inskrivnings- och personalredovisningsutredning kommer att ta upp frågan om samordningen i registreringen m. m.

Av ovan anförda skäl anser civilförsvarsstyrelsen någon utredning av den av motionärerna föreslagna arten inte vara påkallad.

Styrelsen anser det däremot vara av stor vikt att länsarbetsnämnderna och länsstyrelserna får de personella resurser som erfordras för att fullgöra en riktig uttagning av personal till totalförsvarets civila delar. För att öka sannolikheten för riktig placering borde vid rekryteringen få utnyttjas medicinskt och psykologiskt skolad personal — möjligen i samband med de hälsokontroller som kan göras i framtiden.

1964 års inskrivnings- och personalredovisningsutredning

Sedan remissyttrandena avgivits har ovannämnda utredning den 30 september 1966 avgivit ett delbetänkande (Försvarsdepartementet, stencil 1966: 5).

I betänkandet behandlas i ett avsnitt *brister i nuvarande system för samordningen inom totalförsvaret*. I samma avsnitt finnes *förslag till förbättringar* i angivna hänseende.

Utredningen anför följande.

För att få en fullständig överblick över totalförsvarets personalläge kunde — på samma sätt som sker inom den militära sektorn — en registrering ske av envar som tagits, avses tas eller kan komma att tas i anspråk för uppgift inom totalförsvarets civila sektor. För att erhålla en sådan överblick skulle emellertid även personal inom verksamhetsområden, där individuell placering icke är oundgängligen erforderlig, behöva krigsplaceras och registreras. Detta skulle emellertid medföra en betydligt ökad arbetsinsats vid myndigheter, organisationer och företag med krigsuppgift. Vidare skulle krävas ett i fred uppbyggt och kontinuerligt fungerande register över all arbetskraft i landet såväl aktiv som ej förvärsarbetande. Av detta skulle framgå — förutom folkbokföringsnummer, namn och adress — bl. a. uppgift om anställning, yrke och utbildning.

Med hänsyn till önskemålet att begränsa detaljarbetet bör dock liksom hittills *planeringen* inom den civila sektorn begränsas. Endast i de fall det är nödvändigt att säkerställa aktivitet i samband med beredskapslarm bör en individuell placering och registrering äga rum. I de fall en sådan redan ingår i ordinarie fredsrutin hos vederbörligt företag bör den givetvis utnyttjas. I övrigt bör planeringen avse att tillgodose behoven av arbetskraft antalsmässigt och kvalitativt.

För närvarande saknas sådant underlag att en överblick över tillgångarna kan erhållas såväl vad gäller antal och utbildning (yrke) som geografisk fördelning. En sådan överblick skulle i väsentlig grad underlätta och förbätt-

ra personalplaneringen därigenom att disponibla tillgångar direkt skulle kunna avläsas och jämföras med redovisade behov. Härigenom skulle underlag, utan vidare arbete, kunna erhållas för 47-årsfördelning, bedömning av uppskavsbehov samt förmedlingsbehov. Som tidigare nämnts i kapitel 1 och 5 har utredningen därför i samråd med bl. a. arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit Kungl. Maj:t att folkbokföringen kompletteras i dessa hänseenden.

Nuvarande planering bygger i allt väsentligt på manuellt framtaget underlag. Detta förfaringssätt kräver stor insats av arbetskraft. På grund av att begränsade resurser står till förfogande blir kapaciteten i arbetet låg. Underlaget blir därför bristfälligt samtidigt som andra arbetsuppgifter måste stå tillbaka. Bristfälligt underlag medför i många fall att planeringen utförs med felaktiga ingångsvärden. Åtgärder som med ledning av planeringsresultatet vidtas kan därför i vissa fall påverka krigsmakten (uppskov) och övriga totalförsvaret så att de personella resurserna inte utnyttjas effektivt. De möjligheter till rationalisering som skapas genom automatisk databehandling bör därför tillvaratas.

Samordningen mellan krigsmakten och den civila sektorn vad gäller de personella resursernas utnyttjande (samordning av planeringen) synes med hänsyn till målsättningen för planläggningen i huvudsak vara tillfredsställande. Samordningen är emellertid koncentrerad till de centrala instanserna eftersom överblicken över de samlade tillgångarna på lägre nivå är bristfällig. Denna centralisering leder bl. a. till att fördelningen i många avseenden sker stelt utan hänsyn till omständigheter i det speciella fallet. Det medför också att ärenden kräver arbetsinsatser som ofta är av likartad karaktär såväl på lokal (regional) som central nivå. Handläggningsgången blir tidsödande och kräver stor arbetsinsats. Ansvar för beslut borde i stället åvila de instanser som har ansvaret i ett verkställighetsskede. Så är nu inte fallet. I kapitel 4 föreslagna regional personalförvaltning ger på militär sida möjlighet till en sådan överblick över tillgångarna att ansvar för fördelning kan åläggas den regionala militära myndigheten. Med hänsyn till de ovan angivna nackdelarna med nuvarande system bör även på civil sida en motsvarande delegering av ansvarsförhållanden eftersträvas. Enligt av arbetsmarknadsstyrelsen lämnade uppgifter bör detta kunna ske.

Beredskapsregistreringen, som för närvarande är manuell (två manuella förda kortregister), kräver stor arbetsinsats vid länsarbetsnämnderna. Varje åtgärd, som kan vidtas för att avlasta länsarbetsnämnderna rutinarbete, medför ökade möjligheter till koncentration på för planering och samordning väsentliga uppgifter. Frågan om beredskapsregistreringens utformning har enligt uppgift varit föremål för överväganden vid arbetsmarknadsstyrelsen sedan lång tid tillbaka. Utredningen har granskat ett i samråd mellan arbetsmarknadsstyrelsen, centrala folkbokförings- och uppborädsnämnden och centrala värnpliktsbyrån utarbetat förslag rörande hur beredskapsregistreringen skulle kunna rationaliseras och effektiviseras för att underlätta samordningen inom totalförsvaret. Utgångspunkten i förslaget är att successivt tillvarata möjligheterna att unyttja ADB dels i anslutning till att folkbokföringen övergår till automatisk databehandling hösten 1967 och dels i anslutning till att en regional personalförvaltning kommer till stånd inom den militära sektorn.

Till grund för förslaget har legat överväganden rörande beredskapsregistreringens syfte och innehåll. Härvid har bl. a. konstaterats att en framtida beredskapsregistrering kan genomföras antingen i nuvarande begränsade

omfattning eller för all personal, som avses tas i anspråk för verksamhet i krig. Förslaget innebär sammanfattningsvis följande.

En totalförsvaret omspannande registrering och individuell placering av arbetskraften grundad på folkbokföringen skulle kräva att denna utökades. En sådan utökning har inte ansetts möjlig att genomföra för närvarande. Emellertid syns det möjligt att redan dessförinnan rationalisera arbetet inom totalförsvaret främst vad gäller registerfrågor. Goda förutsättningar härför torde finnas genom en anslutning till folkbokföringen efter övergången till automatisk databehandling hösten 1967. Om all personal för verksamhet i krig skulle beredskapsregistreras skulle detta innebära en avsevärd utökning av antalet beredskapsregistreringar. Stora svårigheter att få aktuella uppgifter om anställning skulle — i varje fall så länge en komplettering av folkbokföringen icke är genomförd — uppstå p. g. a. den stora rörligheten på arbetsmarknaden. Det har inte ansetts att den ökade arbetsinsatsen vid länsarbetsnämnder och företag skulle motsvara effektökningen i ett sådant system.

Med hänsyn till att en totalförsvaret omspannande registrering och individuell krigsplacering icke är möjlig under de närmaste åren förutsätts oförändrat mål för beredskapsregistreringen, dvs. att förhindra att samma person ges två eller flera ej förenliga beredskapsuppgifter. Nuvarande begränsade omfattning av beredskapsregistreringen bedöms med den inriktning av personalplanläggningen, som nu gäller, ge betryggande säkerhet till rimlig arbetsinsats, varför begränsningen allttjämt bör bibehållas.

Vid en rationalisering av beredskapsregistreringen bör folkbokföringens möjligheter att via länsarbetsnämnd hålla beredskapsregistrerande och planläggande myndigheter underrättade om aktuella personuppgifter och att automatiskt lagra uppgift om beredskapsregistrering tillvaratas.

Ett ytterligare steg är att utnyttja den automatiska databehandlingen inom krigsmakten och civilt försvaret. Genom att låta beredskapsregistrering för de personalkategorier som är av intresse för krigsmakten — främst frivilligorganisationernas personal — och civilt försvaret omhändertas av militär respektive civilt försvarsmyndighet kan ett omfattande manuellt arbete vid länsarbetsnämnderna undvikas. Eftersom uppgift om anställningsförhållande icke framgår av folkbokföringsregistret måste dock denna information fortfarande tillföras på manuell väg.

En beredskapsregistrering i folkbokföringens befolkningsregister innebär att länsarbetsnämnden befrias från två manuellt förda kortregister, omfattande vardera 10 000 till 75 000 kort. Den av utredningen föreslagna militära regionala personalförvaltningen övertar och utför det rutinmässiga arbetet för den personal, som är av direkt betydelse för krigsmakten dvs. för 25 à 30 % av det totala antalet beredskapsregistrerade. Aktualisering av persondata, som är av betydelse för frågor om beredskapsregistrering och för planläggande organisation sker automatiskt genom folkbokföringens försorg, varigenom såväl länsarbetsnämnd som organisationer besparas ett omfattande aktualiseringsarbete. Planläggande organisationer får genom att personavier ställs till deras förfogande ett ständigt aktuellt adressregister på samtliga för organisationen beredskapsregistrerade.

Länsarbetsnämnderna avlastas, utöver vad som ovan sagts beträffande register, en stor del av sina nuvarande arbetsuppgifter bl. a. förfrågningar, vilka i stället automatiskt besvaras genom folkbokföringens avisering.

Utredningen har bedömt förslaget lämpligt och funnit att en övergång

till detta system bör ske i tillämpliga delar redan innan de regionala personalförvaltningarna inrättas.

För att åstadkomma den erforderliga samordningen mellan krigsmakten och totalförsvaret i övrigt samt mellan de olika grenarna inom den civila sektorn finner dock utredningen att beredskapsregistreringen successivt bör utökas så snart de tekniska och praktiska förutsättningarna härför föreligger. Den närmare omfattningen härav torde ytterligare få utredas av arbetsmarknadsstyrelsen.

Med den kompletterade folkbokföring som utredningen föreslagit Kungl. Maj:t bör bl. a. *47-årsfördelningen* kunna automatiseras i betydande utsträckning. Främst bör eftersträvas att begränsa den del i arbetet som består av insamling av uppgifter meddelst svarsblanketter. Detta bör kunna ske genom att i folkbokföringen befintliga uppgifter om folkbokföringsnummer, namn, adress, yrke, utbildning och beredskapsregistrering utnyttjas. Härutöver bör vissa militära data, som kan vara av betydelse för fördelning, t. ex. militär användbarhet och besiktningsgrupp, tillföras.

Den bristande överensstämmelsen mellan militär och civiladministrativ indelning av registren i nuvarande organisation försvårar att under beredskaps- och krigsförhållanden snabbt erhålla information för och omgående omsätta beslut som syftar till omfördelning av de personella resurserna. Utredningens förslag om regional personalförvaltning inom krigsmakten skapar förutsättningar för en samordnad ledning av personaltjänsten i krig mellan å ena sidan militärbefälhavare och å den andra samverkande civilbefälhavare och å den andra samverkande civilbefälhavare och länsstyrelser.

Utredningen anför i fråga om *konsekvenserna för civila myndigheter* av de framlagda förslagen.

Vid de överläggningar, som ägt rum med arbetsmarknadsstyrelsen, har konstaterats att de föreslagna riktlinjerna för samordningen mellan krigsmakten och civila myndigheter medför ett ökat ansvar för främst länsarbetsnämnderna. Å andra sidan syns samordning vad gäller beredskapsregistreringen medföra rationaliseringsvinster. De föreslagna samverkansformerna syns därför kunna inordnas i den personalorganisation som arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit i annat sammanhang.

Utskottet

Enligt beslut år 1963 skall uppgiften för totalförsvarets personaltjänst vara att säkerställa att landets personella tillgångar i krig eller krigsfara används på det för totalförsvaret lämpligaste sättet och att erforderliga åtgärder härför vidtas i fred. Planläggningen för utnyttjandet av de personella resurserna ledes av överbefälhavaren och arbetsmarknadsstyrelsen i samråd. Sistnämnda myndighet har i sin tur ålagt länsarbetsnämnderna olika uppgifter för samordningen av personalplanläggningen inom den civila delen av totalförsvaret. Således skall fördelningen av arbetskraft för beredskapsuppgift inom så gott som hela denna sektor ske genom länsarbetsnämndernas försorg.

I fråga om personal, som är avsedd att under förstärkt beredskap tjänstgöra i det allmänna civilförsvaret eller verkskyddet, gäller att personalen kan uttas på förhand genom inskrivning. Sådan skall om möjligt ske på frivillig grund, men tillräckligt antal personer kan inte rekryteras på detta sätt. Inskrivning verkställs i regel av länsstyrelserna. Uttagningen av personal för inskrivning sker i samråd med länsarbetsnämnderna. Viss samordning med andra beredskapsorganisationer erhålles även genom en bestämmelse att den som styrker att han ansökt om att bli antagen till hemvärnsman eller eljest till krigsfrivillig, inte bör skrivas in i civilförsvaret utan synnerliga skäl, om det finns anledning att anta att ansökningen kommer att bifallas. Inskrivning i civilförsvaret får ske endast efter tillstyrkan av länsarbetsnämnden eller om den s. k. personalprövningsnämnden i länet så medgivit. Inskrivningsförfarandet är i praktiken mycket summariskt. Motsvarighet finns således inte till inskrivningsnämnderna inom krigsmakten, där läkarbesiktning samt psykologiska undersökningar och prov äger rum i samband med särskilda besiktningssammanträden.

Inom totalförsvarets civila delar sker i princip registrering av personal vid den myndighet, organisation eller det företag, som skall taga personalen i anspråk i krig. Således stadgas i civilförsvarskungörelsen, att länsstyrelsen skall föra register över i civilförsvaret inskriven personal. Registret skall innehålla uppgift om de inskrivas tjänstgöring i civilförsvaret samt andra uppgifter som har samband med tjänstgöringsskyldigheten.

En annan form av registrering än den som ovan avses är den s. k. beredskapsregistreringen, som skall ske vid länsarbetsnämnderna. Denna registrering har det begränsade syftet att förhindra att en person ges två eller flera beredskapsuppgifter, som ej är förenliga med varandra. Beredskapsregistreringen omfattar emellertid inte all personal som tillhör den civila sektorn av totalförsvaret.

Motionärerna begär utredning angående inrättandet av en civil inskrivningsnämnd med uppgift att verkställa inskrivning och »beredskapsregistrering» av personal till sådana totalförsvarsorganisationer, som inte ingår i det militära försvaret. Vidare yrkar motionärerna, att länsarbetsnämnderna skall utgöra inskrivnings- och personalregistreringsmyndighet för personal som uttagits eller inskrivits vid totalförsvarsorganisationer utanför krigsmakten.

Innehållet i avgivna remissyttranden giver stöd för att i den mån samordningen inom totalförsvarets civila sektor behöver förbättras, bör detta lämpligast ske genom att tillföra länsarbetsnämnderna erforderliga resurser härför. Det finns vidare anledning till antagande, att ett förslag, som redovisas i ett nyligen framlagt betänkande av 1964 års inskrivnings- och personalredovisningsutredning, kan få betydelse för ifrågavarande samordningsarbete. Motionärernas förslag som syftar till förändring i de allmänna metoder, som tillämpas för samordningen avstyrkes därför. Med hän-

syn till de konsekvenser som införandet av en civil inskrivningsnämnd skulle medföra och som nu icke kan till fullo överblickas är utskottet icke berett att biträda motionsyrkandet, såvitt avser en särskild civil inskrivningsnämnd. I detta sammanhang må även anmärkas, att nyssnämnda utredning föreslagit att inskrivningssystemet inom krigsmakten skall omläggas.

Civilförsvarsstyrelsen har förklarat att personalredovisningen inom civilförsvaret ej kan brytas ut från ett integrerat automatiskt datasystem gällande civilförsvarets fortsatta verksamhet. Vidare har styrelsen anført att länsarbetsnämnderna svårligen kan bevaka på civilförsvaret ställda krav på snabb mobilisering. Med hänsyn till dessa omständigheter kan utskottet inte tillstyrka att länsarbetsnämnderna skall utgöra personalregistreringsmyndighet för hela totalförsvarets civila del.

Under hänvisning till det anförda får utskottet hemställa,

att förevarande motion, II: 101, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 15 november 1966

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Strand, Lars Larsson, fru Nilsson, herrar Eric Carlsson, Edström, Dahlberg, Erik Filip Petersson* och Hübinette;

från andra kammaren: herr Anderson i Sundsvall, fru Ekendahl, fröken Sandell, herrar Fredriksson, Johansson i Skärstad, Jonsson, Göransson* och Åkerlind.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.